SIĞIRLARIN NODÜLER EKZANTEMİ

Lumpy Skin Diseas (LSD)

Sığrların Nodüler Ekzantemi (Lumpy Skin Disease, LSD); ateş, durgunluk, deride nodül (yumru) ve ödem, lenf yumrularında büyüme, mukozalarda nodüller, göz ve burun akıntısı, süt veriminde azalma, bacakta şişkinlik ve topallıkla belirtileri ile seyreden sığırları etkileyen ve bir hastalıktır.

Klinik belirtiler, laktasyonun pik dönemindeki (süt verimin en yüksek olduğu dönem) süt ineklerinde ve genç buzağılarda daha şiddetli şekilde görülmektedir.

Hastalık Afrika ve Ortadoğu'da görülmekte olup, son yıllarda Türkiye'de salgınlar yapmıştır. LSD Yunanistan'da 2015'te rapor edilmiş ve 2016'da yeniden salgın yapmıştır; sonrasında Bulgaristan ile Makedonya'ya sıçramıştır. Hastalığın üretim kaybı (süt verimi azalması, deri kalitesi düşüklüğü) sebebi ile ekonomi üzerinde büyük bir etkisi bulunmasının yanı sıra, hastalık, görüldüğü ülkelerde ticari kısıtlamalara da neden olmaktadır.

Bulaşma

Hastalık temel olarak vektörler (kan emici böcekler, sinekler, keneler, vb.) veya kirli iğnelerden bulaşmaktadır. Böcekler rüzgâr veya araçlar vasıtası ile enfekte alanlardan yeni bölgelere hastalık taşınabilir. Hastalık taşıyıcıları böcekler ülkeden ülkeye değişiklik göstermekle birlikte ve taşıyıcılar üzerinde çok az çalışma bulunmaktadır. Yeni bir bölgeye ulaştığı zaman, sineklerin çok olduğu ılık ve nemli mevsimlerde (yaz ve sonbahar aylarında) yayılmanın hızlanması muhtemeldir. Hastalık aynı zamanda kirlenmiş yiyecek, su ve ekipmanla da yayılabilir. Virüs insanlara bulaşmaz.

Klinik belirtiler ve teşhis

Genellikle ateş evresinden 2 gün sonra, baş, boyun, meme, genital bölge, bacak arası ve dudak bölgelerindeki deride; 5-50mm boyutlarında deri yumruları (dairesel şekilde, derinin üzerinde beliren) ortaya çıkar. Yumrular tüm vücudu kaplayabilir ya da çok az belirgin olabilir. Yumrular kendiliğinden kaybolabilir veya ülserleşip açık yaralara dönüşebilir ve yara izleri bırakabilir.

Kesin teşhis, toplanan kan numuneleri ve deri örneklerine laboratuar testleri uygulayarak konulmaktadır.

Tedavi: LSD hastalığının tedavisi yoktur.

Bir veteriner hekim veya veteriner servisini bilgilendirin.

Koruyucu Tedbirler

Enfekte bölgelerdeki sığırların hastalık taşıyan böceklerden (sinekler) korunması çok zordur. Risk faktörleri mekanlar arasında hastalığın buluşma olasılığını arttırmaktadır. Koruyucu tedbirler, sürünüzün LSD hastalığından ve diğer hastalıklardan korunma seviyesini artırabilir.

Biyo-güvenlijk tedbirleri uygulamak:

- Çiftlik hayvanları ve araçlar, vektörleri (böcekler, sinekler, vb.) bölgeler arasında taşıyabileceği için, temizlenip ve onaylı bir ürün ile dezenfekte edilmeyen araçların çiftliğinize girişine izin vermeyin.
- Hayvanları böceklerden koruyunuz. (onaylı kovucu ilaçlar ile tedavi, hayvanları daha az bulunduğu alanlara taşımak)
- Hayvanları tedavi ederken iğneleri değiştirin.

LSD ve diğer hastalıkları riskini azaltmak için genel önlemler:

- Çiftlik girişlerine dezenfeksiyon noktaları (dezenfekte dolu havuz veya paspas) yerleştirmek.
- Ziyaretçiler için tek kullanımlık botlar ve tulum kullanımı.
- Araçların, çiftliğe girmeden ve ayrılmadan önce temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi.

Kaçınılması gerek davranışlar:

- Farklı sürüden hayvanlar ile temas (otlatma).
- Hayvanların hastalıklı sineklerin olduğu alanlarda otlatılması.
- Diğer çiftlikler ile hayvan, eşya, araç, personel paylaşmak

Farkındalık Sürünüz risk altında olabilir. Bu sebeple sürünüzdeki tüm hayvanları düzenli olarak kontrol etmek önemlidir. LSD hastalığa yönelik herhangi bir şüphe olması durumunda derhal bir veteriner hekimi ve veteriner servisini bilgilendirin. **Hastalığın**

Bilgi Kaynağı:
http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/3986.pdf
http://www.oie.int/fileadmin/Home/eng/Health_standards/tahm/2.04.14_LSD.pdf
Pictures: EuFMD, Bulgarian Food Safety Agency.